

Briselē, 30.9.2020.
COM(2020) 619 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI,

pamatojoties uz 29. panta 1. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/541 (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI

1. IEVADS

1.1. Direktīvas (ES) 2017/541 mērķi un galvenie elementi

Eiropas Parlaments un Padome 2017. gada 15. martā pieņēma Direktīvu (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu¹ (turpmāk "direktīva"). Direktīva tika pieņemta, lai stiprinātu Pamatlēmumu 2002/475/TI², proti, paplašinātu to noziegumu sarakstu, kurus uzskata par saistītiem ar terorismu, un iekļautu pasākumus, kas precīzāk atbilst terorismā cietušo vajadzībām. Līdztiesīgais likumdevējs minēto direktīvu pieņēma 2017. gada 15. martā. Dalībvalstīm, kurām direktīva³ ir saistoša, jānosaka kriminālatbildība par tādu rīcību kā teroristu apmācība un ceļošana terorisma nolūkos, kā arī teroristu finansēšana. Šīs saskaņotās teroristu nodarījumu definīcijas ir etalons valstu iestāžu sadarbībā un informācijas apmaiņā starp tām.

Direktīva arī papildina tiesību aktus par terorismā cietušo tiesībām⁴. Viņiem ir tiesības uz piekļuvi profesionāliem un specializētiem atbalsta pakalpojumiem uzreiz pēc uzbrukuma un tik ilgi, cik nepieciešams. Dalībvalstīm jāizstrādā protokoli un mehānismi, kā nodrošināt efektīvu reaģēšanu ārkārtas situācijās, tostarp piekļuvi ticamai informācijai, lai tādējādi novērstu jebkādas papildu ciešanas terorismā cietušajiem un viņu ģimenēm.

Termiņš, kurā šos noteikumus vajadzēja iekļaut valstu tiesību aktos, bija 2018. gada 8. septembris.

1.2. Ziņojuma mērķis un struktūra, informācijas apkopošana un metodika

Atbilstīgi direktīvas 29. panta 1. punktā paredzētajam šajā ziņojumā ir izvērtēts, cik lielā mērā dalībvalstis veikušas pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu direktīvas prasības. Vispirms tajā raksturots vispārējais direktīvas transponēšanas līmenis dalībvalstīs un pēc tam uzsvērtas dažas transponēšanas problēmas.

Šajā ziņojumā iekļautā apraksta un analīzes pamatā galvenokārt ir informācija, ko dalībvalstis līdz 2020. gada aprīlim bija iesniegušas Komisijai paziņojumos par valsts pasākumiem direktīvas transponēšanai. Pēc minētā datuma saņemtie paziņojumi nav ņemti vērā. No dalībvalstīm saņemtās informācijas analīzē Komisijai palīdzēja ārējs darbuzņēmējs. Dalībvalstis arī iesniedza piezīmes par šā darbuzņēmēja provizoriskajiem atzinumiem, un tās ir papildu informācijas avots. Ziņojumā ir ņemta vērā arī informācija, ko dalībvalstis sniedza piecos transponēšanas semināros, kurus Komisija organizēja laikā

¹ OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.

² OV L 164, 22.6.2002., 3. lpp.

³ Šeit un turpmāk tekstā "dalībvalstis" vai "visas dalībvalstis" ir tās dalībvalstis, kurām ir saistoša direktīva (t. i., visas ES dalībvalstis, izņemot Apvienoto Karalisti, Dāniju un Īriju). Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju Dānija nepiedalījās direktīvas pieņemšanā un direktīvu tai nepiemēro. Saskaņā ar 3. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju abas valstis nepiedalījās direktīvas pieņemšanā un direktīva tām nav saistoša. Tomēr Apvienotajai Karalistei, Dānijai un Īrijai joprojām ir piemērojams un saistošs Padomes Pamatlēmums 2002/475/TI.

⁴ Direktīvā 2012/29/ES (OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.) ir noteikti noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālie standarti. Tie ietver terorismā cietušo tiesības, atbalstu un aizsardzību, jo dalībvalstīm īpaši jāņem vērā terorismā cietušo vajadzības. Direktīvā (ES) 2017/541 ir sīkāk noteiktas terorismā cietušo konkrētās vajadzības.

no 2017. gada jūnija līdz 2018. gada septembrim, kā arī publiski pieejamā informācija. Turklāt Komisija ir ņēmusi vērā ziņojuma secinājumus Komisijas ziņojumā par to, kā tiek īstenots Padomes 2008. gada 28. novembra Pamatlēmums 2008/919/TI, ar ko groza Pamatlēmumu 2002/475/TI par terorisma apkarošanu⁵.

Papildus šajā ziņojumā sniegtajai analīzei ir iespējamas arī citas problēmas attiecībā uz transponēšanu un citi noteikumi, kas nav paziņoti Komisijai, vai turpmākas izmaiņas legīslatīvos un nelegīslatīvos aktos. Tādējādi šis ziņojums neliedz Komisijai turpmāk veikt dažu noteikumu izvērtēšanu, lai turpinātu atbalstīt dalībvalstis direktīvas transponēšanā un īstenošanā.

2. DIREKTĪVAS TRANSPONĒŠANAS NOVĒRTĒJUMS

2.1. Vispārīgs novērtējums un direktīvas ietekme uz valstu tiesību sistēmām

Direktīvas transponēšanas termiņš beidzās 2018. gada 8. septembrī. Septiņas dalībvalstis — **Francija, Itālija, Latvija, Slovākija, Ungārija, Vācija un Zviedrija** — paziņoja par direktīvas transponēšanu noteiktajā termiņā, un vēl divas (**Nīderlande un Somija**) to izdarīja īsi pēc tam.

Komisija 2018. gada 22. novembrī sāka pārkāpuma procedūras pret 16 dalībvalstīm par nepaziņošanu par to valsts tiesību aktu pieņemšanu, ar kuriem tiek pilnīgi transponēta direktīva⁶.

Līdz 2020. gada jūlija beigām 15 no šīm 16 dalībvalstīm bija paziņojušas, ka transponēšana ir pabeigta.

Gandrīz visas dalībvalstis vismaz daļēji ir pieņēmušas īpašus tiesību aktus direktīvas transponēšanai. Izņēmums bija **Francija un Itālija**, kas uzskatīja, ka to pastāvošie tiesību akti ir pietiekami direktīvas transponēšanai.

Ja direktīvas transponēšanai tika pieņemti kādi tiesību akti, gandrīz vienmēr tie paredzēja veikt grozījumus iepriekš spēkā esošos tiesību aktos, parasti Kriminālkodeksā un mazākā mērā — Kriminālprocesa kodeksā vai citos, konkrētākos tiesību aktos. Izņēmums bija **Kipra**, kur tika pieņemts jauns, atsevišķs tiesību akts.

Kopumā šķiet, ka direktīvas transponēšana noritēja apmierinoši. Tomēr īpašas bažas rada vairākas transponēšanas problēmas, ar kurām Komisija saskārās vienā vai vairākās dalībvalstīs:

- viena vai vairāku direktīvas **3. pantā** norādīto teroristu nodarījumu nepilnīga vai nepareiza transponēšana, tostarp minēto nodarījumu nekvalificēšana par teroristu nodarījumiem, un tas ietekmē vairāku citu noteikumu transponēšanu;
- direktīvas 6., 7., 8., 9. un 11. panta elementa “**palīdzēt izdarīt**” netransponēšana;

⁵ COM(2014) 554 final, 5.9.2014.

⁶ Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Kipra, Lietuva, Luksemburga, Malta, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovēnija un Spānija.

- divu jauno direktīvas ieviesto noteikumu, proti, **9. panta** par ceļošanu terorisma nolūkā un **11. panta** par teroristu finansēšanu, nepilnīga vai nepareiza transponēšana;
- nepilnības īpašo noteikumu transponēšanā attiecībā uz **terorismā cietušajiem**.

2.2. Dalībvalstu transponēšanas pasākumu konkrēts novērtējums

2.2.1. Priekšmets (1. pants)

Šajā pantā paskaidrots tas, kādi jautājumi tiek aplūkoti direktīvā, un norādīts, ka tajā tiek paredzēti minimālie noteikumi. Attiecīgi dalībvalstīm ir atļauts papildināt direktīvā noteiktos pienākumus. Šis pants nav jātransponē.

2.2.2. Definīcijas (2. pants)

Direktīvas **2. pantā** ir definēti direktīvā izmantotie termini, proti, “līdzekļi”, “juridiska persona”, “teroristu grupa” un “strukturēta grupa”. Vairākās dalībvalstīs dažas no šīm definīcijām nav tieši transponētas, bet drīzāk ir noteiktas judikatūrā. Kopumā šā panta transponēšana ir apmierinoša.

Attiecībā uz **2. panta 1. punktu** šķiet, ka **Čehijas** tiesību aktos nav paredzēta “līdzekļu” definīcija.

Attiecībā uz **2. panta 3. punktu** šķiet, ka vairākas dalībvalstis ir transponējušas “teroristu grupas” definīciju, sašaurinot tās tvērumu, un tas var samazināt tās piemērošanas jomu attiecībā uz noziedzīgām darbībām saistībā ar līdzdalību teroristu grupā (4. pants).

Šķiet, ka **Kipras** tiesību aktos šai definīcijai pievienots ierobežojums — teroristu grupām jābūt to fizisko vai juridisko personu vai citu grupu sarakstos, uz kurām attiecas pretterorisma sankcijas vai citi pasākumi, un šie saraksti ir izveidoti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijām vai Eiropas Savienības Padomes pieņemtajiem ierobežojošajiem pasākumiem, un tos atjauninājusi Ārlietu ministrija. Šķiet, ka **Lietuvas** tiesību aktos teroristu grupas, kuru dalībniekiem nav formāli definētu pienākumu vai dalība tajās nav pastāvīga, nav klasificētas kā teroristu grupas.

2.2.3. Darbības joma (3. pants)

Direktīvas **3. panta 1. punktā** noteikta prasība dalībvalstīm nodrošināt, ka punkta apakšpunktos minētās tīšās darbības tiek definētas kā teroristu nodarījumi, ja tās izdarītas ar vienu no mērķiem, kas uzskaitīti 2. punktā.

Proti, 3. panta 1. punkts ietver ne tikai prasību noteikt kriminālatbildību par konkrētām darbībām, bet arī to, ka šādas darbības valsts tiesību aktos jādefinē kā teroristu nodarījumi. Tomēr šķiet, ka **Vācijā** nav noteikumu, kas klasificētu kādu no 3. panta 1. punktā uzskaitītajiem nodarījumiem kā “teroristu nodarījumu”, ja tas ir izdarīts ar kādu no 3. panta 2. punkta mērķiem. Vienīgie nodarījumi, kas skaidri definēti kā teroristu nodarījumi, ir teroristu finansēšana un ar teroristu grupu saistītie nodarījumi. Šķiet, tas izslēdz iespēju apsūdzēt *teroristu* nodarījumā personu, kura rīkojas patstāvīgi un izdara kādu no uzskaitītajiem nodarījumiem ar teroristu mērķi, bet nepiedalās teroristu grupā vai

neatbalsta to, izņemot gadījumus, kad minētā persona nodarbojas ar teroristu finansēšanu, kas Vācijas tiesību aktos ir definēta kā teroristu nodarījums. Turklāt svarīgi ir ieviest kopīgu teroristu nodarījumu klasifikāciju, lai varētu efektīvi izmantot tiesībsardzības iestāžu sadarbības instrumentus, piemēram, Padomes Lēmumu 2005/671/TI⁷.

Salīdzinājumā ar Pamatlēmumā 2002/475/TI jau norādītajām darbībām, kuras uzskatāmas par teroristu nodarījumu un attiecībā uz kurām paredzēts pienākums noteikt kriminālatbildību, šī direktīva ievieš jauna teroristu nodarījuma jēdzienu, kas saistīts ar nelikumīgu iejaukšanos sistēmās un datos (**3. panta 1. punkta i) apakšpunkts**), kā minēts Direktīvā 2013/40/ES⁸. To ir transponējušas visas dalībvalstis, bet šķiet, ka **Horvātijā** minētie tiesību akti attiecas tikai uz kritisko infrastruktūru.

Otrkārt, direktīvā paplašināts kodolieroču, ķīmisko un bioloģisko ieroču ražošanas, glabāšanas, iegūšanas, transportēšanas, piegādes vai lietošanas jēdziens (**3. panta 1. punkta f) apakšpunkts**), iekļaujot tajā arī radioloģiskos ieročus. Tiesību akti vairākās dalībvalstīs, šķiet, neietver noteiktus ieroču veidus, piemēram, radioloģiskos ieročus (**Čehijā, Francijā un Maltā**) un kodolieročus (**Francijā un Maltā**). Turklāt saskaņā ar Direktīvu 2017/541 šādu ieroču pētniecības un attīstīšanas nodarījums tagad attiecas uz visiem četriem minēto ieroču veidiem (turpretī iepriekš tas attiecās tikai uz bioloģiskajiem un ķīmiskajiem ieročiem). Šķiet, ka **Austrijā, Bulgārijā, Francijā, Maltā un Polijā** tiesību aktos nav ietverti pētījumi par noteiktiem ieročiem, bet **Francijas un Maltas** tiesību aktos, šķiet, nav ietverta noteiktu ieroču attīstīšana. Vispārīgi runājot, šķiet, ka **Vācijas** transponēšanas tiesību aktos nav skaidras atsauces uz noteiktu ieroču izpēti, kā paredzēts 3. panta 1. punkta f) apakšpunktā.

Joprojām pastāv vairākas problēmas saistībā ar tām nodarījumu daļām, kuras jau tika ieviestas ar Pamatlēmumu 2002/475/TI.

Attiecībā uz direktīvas **3. panta 1. punkta c) apakšpunktu** par nolaupīšanu vai ķīlnieku sagrābšanu, šķiet, ka **Lietuvas** tiesību akti neietver situāciju, kurā nolaupīšana vai ķīlnieku sagrābšana tiek veikta ar mērķi nopietni iebiedēt iedzīvotājus vai nopietni destabilizēt vai iznīcināt valsts vai starptautiskas organizācijas politiskās, konstitucionālās, ekonomiskās vai sociālās pamatstruktūras. Šķiet, ka **Somijas** tiesību akti tieši neietver visus nolaupīšanas gadījumus, tikai cilvēktirdzniecību vainu pastiprinošos apstākļos.

Attiecībā uz direktīvas **3. panta 1. punkta e) apakšpunktu** par gaisa kuģu, kuģu vai citu sabiedrisko vai preču transportlīdzekļu sagrābšanu, šķiet, ka piecas dalībvalstis (**Bulgārija, Kipra, Lietuva, Luksemburga un Polija**) nav ietvērušas citu sabiedrisko vai preču transportlīdzekļu sagrābšanu.

Attiecībā uz **3. panta 1. punkta g) apakšpunktu** par bīstamu vielu noplūdes izraisīšanu vai ugunsgrēku, plūdu vai sprādzienu radīšanu, šķiet, ka **Luksemburgas** tiesību akti ietver sprādzienbīstamas vai citas nāvējošas ierīces tīšu piegādi, izvietojumu vai detonēšanu tikai gadījumā, ja šis nodarījums izdarīts sabiedriskā vietā, valsts vai citā sabiedriskā ēkā, sabiedriskā transporta sistēmā vai infrastruktūrā. Šķiet, ka plūdu radīšana tiek attiecināta tikai uz raktuvju tīšu appludināšanu.

⁷ OV L 253, 29.9.2005.

⁸ OV L 218, 14.8.2013., 8. lpp.

Attiecībā uz direktīvas **3. panta 1. punkta h) apakšpunktu** par ūdens, elektroenerģijas vai jebkuru citu dabas pamatresursu apgādes traucēšanu vai pārtraukšanu, kuras mērķis ir apdraudēt cilvēka dzīvību, **Bulgārijas** tiesību aktos, šķiet, nav atsauces uz ūdensapgādes un elektroapgādes traucēšanu. Šķiet, ka **Luksemburgas** tiesību akti attiecas tikai uz ūdens vai gruntsūdeņu stāvokļa izmaiņšanu.

Attiecībā uz direktīvas **3. panta 1. punkta i) apakšpunktu** par nelikumīgu iejaukšanos sistēmās un nelikumīgu iejaukšanos datos, šķiet, ka **Horvātijas** tiesību akti attiecas tikai uz iejaukšanos kritiskās infrastruktūras datorsistēmas darbībā. Tie neattiecas uz nelikumīgu iejaukšanos sistēmā, kas nav izdarīta, vērsties pret kritiskās infrastruktūras informācijas sistēmu, bet rada nopietnu kaitējumu vai ietekmē lielu skaitu informācijas sistēmu, izmantojot rīku, kas izstrādāts vai pielāgots galvenokārt šādam nolūkam (kā minēts Direktīvā 2013/40/ES⁹).

Attiecībā uz direktīvas **3. panta 1. punkta j) apakšpunktu** par draudiem veikt terora aktu **Grieķijas** tiesību aktos ir noteikts, ka šiem draudiem jābūt publiski izteiktiem. Šķiet, ka **Vācijas** tiesību akti neaptver draudus izdarīt 3. panta 1. punkta d) apakšpunktā un 3. panta 1. punkta f) apakšpunktā minētos nodarījumus. Šķiet, ka arī **Portugāles** tiesību akti neaptver draudus izdarīt nodarījumus, kas minēti direktīvas 3. panta 1. punkta f) apakšpunktā. **Luksemburgā** draudi nav uzskatāmi par teroristu nodarījumu, ja tos neapstiprina rīkojums vai nav izpildīti noteikti nosacījumi.

Šķiet, ka **Bulgārija** nav transponējusi direktīvas **3. panta 2. punkta c) apakšpunkta** mērķi nopietni destabilizēt vai graut valsts vai starptautiskas organizācijas politiskās, konstitucionālās, ekonomiskās vai sociālās pamatstruktūras.

2.2.4. Nodarījumi, kas saistīti ar teroristu grupu (4. pants)

Direktīvas **4. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka teroristu grupas vadīšana un dalība teroristu grupas darbībās ir sodāma kā noziedzīgs nodarījums. Kopumā pasākumi, ko dalībvalstis veikušas, lai izpildītu šā panta prasības, ir apmierinoši.

Attiecībā uz **4. panta a) punktu** šķiet, ka **Ungārijas** tiesību akti attiecas uz personām, kas organizē teroristu grupu, nevis uz personām, kas vada teroristu grupu. **Zviedrijas** tiesību aktos nav ietverts atsevišķs nodarījums saistībā ar teroristu grupas vadīšanu, kā paredzēts 4. panta a) punktā, bet minētais punkts ir transponēts, paredzot kriminālatbildību par papildu nodarījumiem. Arī dalība teroristu grupā (**4. panta b) punkts**) **Zviedrijā** tiek ietverta papildu nodarījumu sarakstā. Tā kā 4. panta a) un b) punktā minētajiem nodarījumiem nav nepieciešama saikne ar konkrētu teroristu nodarījumu, kriminālatbildības noteikšana tikai papildu atbildības gadījumos rada risku, ka dalība teroristu grupas darbībās paliks nesodīta. **Zviedrija** nesen ir paredzējusi kriminālatbildību par sadarbību ar teroristu grupu, atzīstot to par atsevišķu nodarījumu. Šķiet, ka šis noteikums attiecas tikai uz noteiktu materiālo resursu piegādi, bet neattiecas uz informācijas sniegšanu.

Saistībā ar **38. apsvērumu**, kas no direktīvas darbības jomas izslēdz humānās palīdzības darbības, kuras veic ar starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām humanitārajām

⁹ OV L 218, 14.8.2013., 8. lpp.

tiesībām, atzītas neitrālas humānās palīdzības organizācijas, četrās dalībvalstīs (**Austrija, Beļģija, Itālija un Lietuva**) tiesību akti paredz ierobežojumus attiecībā uz pretterorisma tiesību aktu piemērošanu humānās palīdzības vai citu darbību gadījumā. Citās dalībvalstīs¹⁰) šādu interpretāciju var piemērot attiecībā uz vispārējiem tiesību aktiem (piemēram, Kriminālkodeksu), vai arī valsts iestādes norādīja, ka praksē tā dara.

2.2.5. Publiska provokācija izdarīt teroristu nodarījumu (5. pants)

Direktīvas **5. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums noteikt kriminālatbildību par vēstījuma tīšu izplatīšanu vai citādu tā pieejamības nodrošināšanu sabiedrībai ar nodomu kūdīt uz teroristu nodarījuma izdarīšanu, ja šāda rīcība tieši vai netieši propagandē teroristu nodarījumu izdarīšanu, tādējādi radot apdraudējumu, ka var tikt izdarīts viens vai vairāki šādi nodarījumi. Kopumā šā panta transponēšana ir apmierinoša.

Lietuvā tiesību akti, šķiet, neattiecas uz gadījumiem, kad persona izplata vai kā citādi publisko vēstījumu ar nolūku kūdīt uz teroristu nodarījuma izdarīšanu vai palīdzēt to izdarīt, ja tas faktiski neizraisa situāciju, kurā kāda cita persona atsaucas šādai kūdīšanai.

2.2.6. Vervēšana terorisma nolūkā (6. pants)

Direktīvas **6. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums noteikt kriminālatbildību par aicinājumu citai personai izdarīt vai palīdzēt izdarīt kādu no nodarījumiem, kas minēti 3. panta 1. punkta a) līdz i) apakšpunktā vai 4. pantā.

Francijā transponēšanas pasākumā jēdziens “aicinājums” ir attiecināts uz piedāvājuma izteikšanu vai solīšanu, dāvanu, atlīdzības vai citu labumu piedāvāšanu, draudēšanu personai vai spiediena izdarīšanu uz personu, lai panāktu, ka attiecīgā persona izdara teroristu nodarījumu. Direktīvas 6. pantā arī prasīts noteikt kriminālatbildību par vervēšanu *palīdzēt* veikt teroristu nodarījumu — uz šo elementu, šķiet, tieši neattiecas **Bulgārijas, Grieķijas, Portugāles un Spānijas** tiesību akti. **Latvijā, Maltā, Polijā un Slovēnijā** šis elements, šķiet, tiek atzīts par papildu nodarījumu, piemēram, atbalstīšanu un līdzdalību. Tomēr, transponējot vairākus citus direktīvā paredzētos nodarījumus, šo dalībvalstu tiesību aktos ir skaidri ietverts “palīdzības” elements.

Turklāt **Portugāles** tiesību aktos nav iekļauta vervēšana nodarījumiem, kas saistīti ar teroristu grupu (4. pants). **Vācijā** 6. pants ir transponēts ar vairākiem noteikumiem, kas kopā, šķiet, neaptver visus direktīvā norādītos nodarījumus.

2.2.7. Terorisma apmācības sniegšana (7. pants)

Direktīvas **7. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums noteikt kriminālatbildību par tīšu norādījumu sniegšanu sprāgstvielu, šaujamo ieroci vai citu ieroci, vai kaitīgu vai bīstamu vielu izgatavošanai vai izmantošanai, vai citām konkrētām metodēm vai paņēmieniem nolūkā izdarīt vai palīdzēt izdarīt kādu no nodarījumiem, kas minēti 3. panta 1. punkta a) līdz i) apakšpunktā, zinot, ka sniegtās prasmes paredzēts izmantot šim nolūkam.

¹⁰ Bulgārijā, Čehijā, Francijā, Horvātijā, Igaunijā, Kiprā, Latvijā, Nīderlandē, Rumānijā, Slovēnijā, Somijā, Spānijā, Ungārijā, Vācijā un Zviedrijā.

Tāpat kā 6. pants par vervēšanu, arī 7. pants par apmācības sniegšanu attiecas uz apmācību *palīdzēt* veikt teroristu nodarījumu — uz šo elementu, šķiet, tieši neattiecas **Bulgārijas, Portugāles un Spānijas** tiesību akti. **Latvijā, Maltā, Polijā un Slovākijā** šis elements, šķiet, ir iekļauts papildu nodarījumos, piemēram, kā atbalstīšana un līdzdalība, turpretī citi direktīvā norādītie nodarījumi tiek transponēti ar skaidru norādi uz “palīdzības” elementu.

Vācijā 7. pants ir transponēts nevis ar atsevišķu noteikumu, bet gan ar vairākiem noteikumiem, kas kopā, šķiet, neaptver visus direktīvā norādītos teroristu nodarījumus.

2.2.8. Terorisma apmācības saņemšana (8. pants)

Direktīvas **8. pantā** paredzēts, ka dalībvalstīs jānosaka kriminālatbildība par norādījumu saņemšanu sprāgstvielu, šaujammieroču vai citu ieroču, vai kaitīgu vai bīstamu vielu izgatavošanai vai izmantošanai, vai citām konkrētām metodēm vai paņēmieniem nolūkā izdarīt vai palīdzēt izdarīt kādu no nodarījumiem, kas minēti 3. panta 1. punkta a) līdz i) apakšpunktā.

Nodarījums ietver arī tādas apmācības saņemšanu, kas palīdz veikt teroristu nodarījumu, — tāpat kā 6. un 7. panta gadījumā, uz šo elementu, šķiet, tieši neattiecas **Bulgārijas, Portugāles un Spānijas** tiesību akti. **Slovākijā** šis elements, šķiet, ir iekļauts papildu nodarījumos, piemēram, kā atbalstīšana un līdzdalība, turpretī citi direktīvā norādītie nodarījumi tiek transponēti ar skaidru norādi uz “palīdzības” elementu. Arī **Vācijas** tiesību aktos šis noteikums ir transponēts ar vairākiem noteikumiem, kas kopā, šķiet, neaptver visus direktīvā norādītos teroristu nodarījumus.

Šķiet, ka **Kiprā, Maltā, Slovākijā un Slovēnijā** tiesību akti neaptver pašmācību.

2.2.9. Ceļošana terorisma nolūkā (9. pants)

Direktīvas **9. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums noteikt kriminālatbildību par tīšu ceļošanu nolūkā izdarīt vai palīdzēt izdarīt teroristu nodarījumu, lai piedalītos teroristu grupas darbībās, zinot, ka šāda dalība sekmēs minētās grupas noziedzīgās darbības, vai nolūkā sniegt vai saņemt terorisma apmācību. Dalībvalstīm tiek dotas divas transponēšanas iespējas — ieviest 9. panta 2. punkta a) apakšpunktu vai 9. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

Direktīvas **9. panta 1. punktā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums noteikt kriminālatbildību par ceļošanu uz kādu valsti, kas nav attiecīgā dalībvalsts. **Vācijā**, šķiet, nav skaidras atsauces uz mērķi piedalīties teroristu grupas darbībās. **Bulgārijā, Portugālē, Rumānijā un Slovēnijā** nodarījuma joma šķiet šaurāka nekā direktīvā, jo tiesību aktos ir ierobežotāks definīcijas tvērums attiecībā uz personām, kuras ceļo, vai teritorijām, uz kurām tās ceļo. Direktīvas **9. panta 2. punkts** attiecas uz ceļošanu uz minēto dalībvalsti un dod dalībvalstīm divas iespējas transponēšanai. **Polija** nemaz nav transponējusi šo noteikumu.

Saskaņā ar **9. panta 2. punkta a) apakšpunktu** dalībvalstis var noteikt kriminālatbildību par ceļošanu uz minēto dalībvalsti norādītajā terorisma nolūkā. Šo iespēju ir transponējušas 18 dalībvalstis¹¹.

¹¹ Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Malta, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Ungārija un Zviedrija.

Bulgārijā, šķiet, nav atsauces uz mērķi piedalīties teroristu grupas darbībās. **Portugālē** ceļošana, lai palīdzētu izdarīt teroristu nodarījumus, šķiet, nav ietverta, un valsts noteikumi neattiecas uz personām, kuras ceļo uz Portugāli, ja tās ir Portugāles valstspiederīgie vai pastāvīgie iedzīvotāji. Tāpat arī nav skaidrs, vai **Rumānijā** minētā prasība attiecas uz šīs valsts pastāvīgo iedzīvotāju, kas ceļo atpakaļ uz savu valstspiederības valsti, lai izdarītu (vai palīdzētu izdarīt) teroristu nodarījumu.

Alternatīvi dalībvalstis saskaņā ar **9. panta 2. punkta b) apakšpunktu** var noteikt kriminālatbildību par sagatavošanās darbībām, ko veic persona, kura ierodas minētajā dalībvalstī ar nodomu izdarīt vai palīdzēt izdarīt kādu no 3. pantā minētajiem teroristu nodarījumiem. Šo iespēju ir transponējušas 14 dalībvalstis¹². Proti, astoņas dalībvalstis (**Beļģija, Bulgārija, Čehija, Horvātija, Igaunija, Kipra, Slovākija** un **Zviedrija**) transponēja abas iespējas.

Vācijā 9. panta 2. punkta b) apakšpunkta transponēšana ir nodrošināta, nosakot kriminālatbildību par sazvērestību, taču šī definīcija ir šaurāka par 9. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajām sagatavošanās darbībām. Šķiet, ka dažas dalībvalstis nav skaidri transponējušas “palīdzības” elementu teroristu nodarījuma izdarīšanā. To var teikt par **Poliju** attiecībā uz 9. panta 1. punktu, **Slovēniju** attiecībā uz 9. panta 2. punkta a) apakšpunktu, **Bulgāriju** un **Spāniju** attiecībā uz 9. panta 2. punkta b) apakšpunktu un **Slovākiju** attiecībā uz visiem punktiem.

2.2.10. Ceļošanas terorisma nolūkā organizēšana vai cita veida veicināšana (10. pants)

Direktīvas **10. pantā** ir paredzēts, ka dalībvalstī jānosaka kriminālatbildība par jebkuru tīšu organizatorisku vai veicinošu rīcību, kas palīdz jebkurai personai ceļot terorisma nolūkā, kā minēts 9. panta 1. punktā un 9. panta 2. punkta a) apakšpunktā, zinot, ka šādi sniegta palīdzība ir paredzēta minētajam nolūkam. Kopumā pasākumi, ko dalībvalstis veikušas, lai izpildītu šā panta prasības, ir apmierinoši.

Bulgārijā un **Lietuvā** tiesību akti, šķiet, paredz, ka ir jānosaka kriminālatbildība par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar ceļošanu terorisma nolūkā, ja tie faktiski ir izdarīti, lai sekmētu vai organizētu šādu ceļošanu. Šķiet, ka **Slovākijā** transponēšanas noteikums sašaurina ceļošanas ģeogrāfisko tvērumu.

2.2.11. Teroristu finansēšana (11. pants)

Direktīvas **11. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums sodīt teroristu finansēšanu kā noziedzīgu nodarījumu, ja tā izdarīta tīši. Pats arī paredz, ka gadījumā, ja teroristu finansēšana attiecas uz jebkuru no nodarījumiem, kas minēti direktīvas 3., 4. un 9. pantā, nav vajadzīgs, lai līdzekļi faktiski būtu pilnīgi vai daļēji izmantoti, tāpat netiek prasīts, lai likumpārkāpējs zinātu, kuram konkrētam nodarījumam vai nodarījumiem līdzekļus paredzēts izmantot.

Šķiet, ka **Bulgārijā, Maltā, Polijā, Portugālē** un **Vācijā** teroristu finansēšana neaptver visu 3.–10. pantā minēto nodarījumu finansēšanu, kā tas prasīts direktīvā. Šķiet, ka

¹² Beļģija, Bulgārija, Čehija, Francija, Horvātija, Igaunija, Itālija, Kipra, Luksemburga, Nīderlande, Slovākija, Spānija, Zviedrija un Vācija.

Bulgārijā, Latvijā, Portugālē un Spānijā valsts tiesību aktos nav iekļauts elements “palīdzēt izdarīt”. **Polijā, Slovākijā un Slovēnijā** pieeja elementa “palīdzēt izdarīt” transponēšanai nav konsekventa visos transponēšanas tiesību aktos. **Luksemburgā** valsts tiesību aktos pievienots nosacījums, ka līdzekļi ir nelikumīgi iegūti.

2.2.12. Citi ar teroristu darbībām saistīti nodarījumi (12. pants)

Direktīvas **12. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums noteikt kriminālatbildību par noziedzīgiem nodarījumiem, kuri saistīti ar teroristu darbībām un kuri ietver zādzību atbildību pastiprinošos apstākļos un izspiešanu ar mērķi izdarīt kādu no nodarījumiem, kas minēti direktīvas 3. pantā, un viltotu administratīvo dokumentu noformēšanu vai izmantošanu ar mērķi izdarīt kādu no nodarījumiem, kas uzskaitīti direktīvas 3. panta 1. punkta a) līdz i) apakšpunktā, 4. panta b) punktā un 9. pantā.

Grieķijas un Horvātijas tiesību aktos, šķiet, nav paredzēts, ka, nosakot kriminālatbildību par tīšu zādzību atbildību pastiprinošos apstākļos, izspiešanu un viltotu administratīvo dokumentu noformēšanu vai izmantošanu, minētās darbības ir uzskatāmas par nodarījumiem, kas saistīti ar teroristu darbībām. Šķiet, ka **Somijā** tikai zādzība atbildību pastiprinošos apstākļos ar mērķi izdarīt teroristu nodarījumu — bet ne izspiešana vai viltotu administratīvo dokumentu noformēšana vai izmantošana — tiek uzskatīta par nodarījumu, kas saistīts ar teroristu darbībām.

2.2.13. Saistība ar teroristu nodarījumiem (13. pants)

Direktīvas **13. pantā** noteikts — lai nodarījums, kas minēts 4. pantā vai III sadaļā, būtu sodāms, nav nepieciešams, lai teroristu nodarījums būtu faktiski izdarīts, tāpat nav nepieciešams — ciktāl tas attiecas uz nodarījumiem, kas minēti direktīvas 5.–10. pantā un 12. pantā, — konstatēt saikni ar citu konkrētu nodarījumu, kas paredzēts direktīvā.

Bulgārijā direktīvas 10. pantā norādītais nodarījums un palīdzība izdarīt noteiktus ar teroristu darbībām saistītus nodarījumus ir transponēti, nosakot kriminālatbildību par atbalstīšanu un līdzdalību. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem atbalstīšana un līdzdalību ir sodāmas tikai gadījumā, ja faktiski ir izdarīts galvenais nodarījums. **Grieķijā** 10. pantā norādītais nodarījums nav uzskatāms par atsevišķu nodarījumu, tādēļ šķiet, ka ir jākonstatē saikne ar kādu citu konkrētu nodarījumu, kas paredzēts direktīvā (9. pants). Šķiet, ka **Lietuvā** netiek noteikta kriminālatbildība par sagatavošanos izdarīt noziedzīgu nodarījumu, kas nav klasificēts kā “smags”, piemēram, tādu, kas transponēts saskaņā ar direktīvas 5., 9. un 10. pantu. Tādēļ, ja nodarījums tiek pārtraukts sagatavošanās posmā, par sagatavošanās darbībām nav paredzēta kriminālatbildība.

2.2.14. Atbalstīšana un līdzdalība, kūdīšana un mēģinājums (14. pants)

Direktīvas **14. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt, ka direktīvas 3.–8., 11. un 12. pantā minētā nodarījuma atbalstīšana un līdzdalība tajā, kūdīšana uz direktīvas 3.–12. pantā minēto nodarījumu un mēģinājums izdarīt nodarījumu, kas minēts direktīvas 3., 6., 7. pantā, 9. panta 1. punktā, 9. panta 2. punkta a) apakšpunktā un 11. un 12. pantā, izņemot glabāšanu saskaņā ar 3. panta 1. punkta f) apakšpunktu un nodarījumu, kas minēts 3. panta 1. punkta j) apakšpunktā, ir sodāmi. Kopumā šā panta transponēšana ir apmierinoša.

Polija ir transponējusi 6. pantu ar to pašu pasākumu, ar kuru **14. panta 1. un 2. punktu**. Tādēļ nav skaidrs, vai tiek noteikta kriminālatbildība par atbalstīšanu, līdzdalību vai

kūdišanu uz 6. pantā minēto nodarījumu.

Šķiet, ka **Griekijā** kūdišana uz 10. pantā minēto nodarījumu nav sodāma, jo 10. pants nav transponēts kā atsevišķs nodarījums.

Šķiet, ka attiecībā uz **14. panta 3. punktu**, kas attiecas uz mēģinājumiem, **Maltā** nav paredzēta kriminālatbildība par mēģinājumiem izdarīt noteiktus nodarījumus, uz kuriem attiecas 3. pants, un par mēģinājumiem izdarīt nodarījumus, kas minēti direktīvas 6., 7., 11. un 12. pantā.

2.2.15. Sodi fiziskām personām (15. pants)

Direktīvas **15. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt, ka par direktīvas 3.–12. un 14. pantā minētajiem nodarījumiem tiek noteikti iedarbīgi, samērīgi un atturoši kriminālsodi. Proti, tas nozīmē, ka dalībvalstīm jānodrošina, lai teroristu nodarījumi, kas minēti 3. pantā, un to atbalstīšana, līdzdalība tajos, kūdišana uz tiem un to mēģinājumi būtu sodāmi ar brīvības atņemšanas sodiem, kas ir bargāki par valstu tiesību aktos paredzētiem sodiem par šādiem nodarījumiem bez tieša nodoma (izņemot gadījumus, kad piemērojamie sodi jau ir lielākie iespējamie sodi, kas paredzēti valstu tiesību aktos).

Attiecībā uz **15. panta 2. punktu Bulgārijā** sods par nodarījumu, kas paredzēts direktīvas 3. panta 1. punkta j) apakšpunktā (draudēšanu izdarīt teroristu nodarījumu), šķiet vieglāks nekā sods par draudiem izdarīt noziedzīgu nodarījumu. Šķiet, ka **Čehijā** valsts tiesību akti neparedz bargākus sodus par gaisa transportlīdzekļu, civilo kuģu un stacionāro platformu kontroles iegūšanu, kas izdarīta ar teroristu nodomu, kā tas ir prasīts saskaņā ar direktīvas 3. pantu.

Direktīvas **15. panta 3. punktā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums noteikt valsts tiesību aktos brīvības atņemšanas sodus, kuru maksimālais ilgums par nodarījumiem, kas minēti direktīvas 4. panta a) un b) punktā, kā arī par nodarījumu, kas minēts 3. panta 1. punkta j) apakšpunktā, ja to izdara persona, kas vada teroristu grupu, ir vismaz tāds, kā noteikts 15. panta 3. punktā.

Bulgārijā maksimālais sods par 3. panta 1. punkta j) apakšpunktā minēto teroristu nodarījumu, ko izdara persona, kura vada teroristu grupu, šķiet, ir mazāks par 15. panta 3. punktā paredzēto sodu. Šķiet, ka **Somijā** maksimālais sods par nodarījumu, kas minēts direktīvas 4. panta a) punktā, ja tas nav izdarīts apvienojumā ar citu nodarījumu, ir mazāks par 15. panta 3. punktā noteikto. **Ungārijā** dažas darbības, kas saistītas ar teroristu grupas vadīšanu, šķiet, ir sodāmas ar mazāku sodu, nekā noteikts direktīvā. **Luksemburgā** atkarībā no tā, cik lielā mērā persona piedalījusies teroristu grupā (4. panta b) punkts), maksimālais sods var būt naudas sods, nevis brīvības atņemšana. **Zviedrijā** dažas darbības, kas saistītas ar piedalīšanos teroristu grupā, šķiet, ir sodāmas ar maksimālo sodu, kas ir mazāks, nekā noteikts direktīvā.

2.2.16. Atbildību mīkstinoši apstākļi (16. pants)

Direktīvas **16. pantā** dalībvalstīm dota iespēja samazināt 15. pantā minētos sodus, ja likumpārkāpējs atsakās no teroristiskas darbības un ja likumpārkāpējs sniedz administratīvajām vai tiesu iestādēm informāciju, kuru tās citādi nebūtu varējušas iegūt, tādējādi palīdzot tām novērst vai mazināt nodarījuma sekas; identificēt vai nodot tiesai pārējos likumpārkāpējus; atrast pierādījumus vai novērst turpmākus nodarījumus, kas minēti 3.–12. pantā un 14. pantā.

Divdesmit trīs dalībvalstis¹³ ir izmantojušas (vai daļēji izmantojušas) šo iespēju. Divas dalībvalstis (**Igaunija** un **Slovēnija**) nemaz nav izmantojušas direktīvas 16. pantā paredzēto iespēju.

Septiņpadsmit dalībvalstis¹⁴ ir izmantojušas **16. panta 1. punkta a) apakšpunktā** paredzēto iespēju attiecībā uz atteikšanos no teroristiskas darbības.

Divdesmit divas dalībvalstis¹⁵ ir izmantojušas **16. panta 1. punkta b) apakšpunktā** paredzēto iespēju attiecībā uz tādas informācijas sniegšanu kompetentajām iestādēm, kuru tās citādi nebūtu varējušas iegūt, lai gan desmit no tām¹⁶ nav izmantojušas visas iespējas, kas minētas i)–iv) apakšpunktā.

2.2.17. Juridisko personu atbildība (17. pants)

Direktīvas **17. pantā** noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par 3.–12. pantā un 14. pantā minētajiem nodarījumiem, kurus to labā, darbojoties individuāli vai kā juridiskas personas struktūrvienības daļa, izdarījusi jebkura persona, kam ir vadošs amats juridiskajā personā, tostarp arī tad, ja minētās personas pārraudzības vai kontroles trūkums ir ļāvis izdarīt jebkuru no minētajiem nodarījumiem. Pantā arī norādīts, ka paredzētā juridisko personu atbildība neizslēdz to fizisko personu kriminālvajāšanu, kuras ir izpildītāji, kūdītāji vai līdzdalībnieki. Kopumā pasākumi, ko dalībvalstis veikušas, lai izpildītu šā panta prasības, ir apmierinoši.

Šķiet, ka **Bulgārijā** juridiskas personas nevar saukt pie atbildības par nodarījumu, kas paredzēts direktīvas 10. pantā, un **Polijā** juridiskas personas nevar saukt pie atbildības par nodarījumu, kas paredzēts direktīvas 9. pantā. **Francijā** un **Horvātijā**, šķiet, nav skaidras atsaucē uz pārraudzības vai kontroles trūkumu (**17. panta 2. punkts**). Tomēr **Horvātijā** juridiskas personas var saukt pie atbildības ikreiz, kad juridiskās personas atbildīgā persona izdara noziedzīgu nodarījumu šīs juridiskās personas labā.

2.2.18. Sankcijas juridiskām personām (18. pants)

Direktīvas **18. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt, ka juridiska persona, kuru sauc pie atbildības, ievērojot 17. pantu, ir sodāma ar iedarbīgām, samērīgām un atturošām sankcijām, kas ietver naudas sodus kā kriminālsodus vai cita veida naudas sodus un var ietvert citas sankcijas. Pantā ir iekļauts arī citu izvēles sankciju saraksts.

¹³ Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Francija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Somija, Spānija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

¹⁴ Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Portugāle, Slovākija, Spānija, Ungārija un Vācija.

¹⁵ Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Francija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija, Portugāle, Slovākija, Somija, Spānija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

¹⁶ Francija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Nīderlande, Polija, Portugāle, Rumānija, Somija un Ungārija.

Divdesmit viena no 25 dalībvalstīm¹⁷ ir izmantojusi (vai daļēji izmantojusi) direktīvas 18. pantā minētās iespējas. Četras dalībvalstis (**Igaunija, Nīderlande, Somija un Zviedrija**) nemaz nav izmantojušas šīs iespējas.

Trīspadsmit dalībvalstis¹⁸ ir izmantojušas **18. panta a) punktā** paredzēto iespēju attiecībā uz tiesību saņemt valsts pabalstu vai atbalstu liegšanu.

Astoņpadsmit dalībvalstis¹⁹ ir izmantojušas **18. panta b) punktā** paredzēto iespēju attiecībā uz īslaicīgu vai pastāvīgu aizliegumu veikt komercdarbību.

Piecas dalībvalstis (**Francija, Kipra, Malta, Rumānija un Spānija**) ir izmantojušas **18. panta c) punktā** minēto iespēju attiecībā uz pakļaušanu tiesas uzraudzībai.

Septiņpadsmit dalībvalstis²⁰ ir izmantojušas **18. panta d) apakšpunktā** paredzēto iespēju – likvidāciju ar tiesas rīkojumu.

Deviņas dalībvalstis ir izmantojušas **18. panta e) punktā** paredzēto iespēju attiecībā uz pagaidu vai pastāvīgu to uzņēmumu slēgšanu, kas izmantoti nodarījuma izdarīšanā (**Beļģija, Francija, Grieķija, Kipra, Lietuva, Malta, Portugāle, Rumānija un Spānija**).

2.2.19. Jurisdikcija un kriminālvajāšana (19. pants)

Direktīvas **19. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums noteikt savu jurisdikciju attiecībā uz 3.–12. pantā un 14. pantā minētajiem nodarījumiem dažos gadījumos, vienlaikus ļaujot šo jurisdikciju attiecināt arī uz citiem konkrētiem gadījumiem. Turklāt 19. pantā dalībvalstīm tiek prasīts sadarboties jurisdikciju konflikta gadījumos. Šajā pantā arī paredzēts, ka dalībvalstīm jānosaka sava jurisdikcija attiecībā uz 3.–12. pantā un 14. pantā minētajiem nodarījumiem gadījumos, kad dalībvalsts atsakās nodot vai izdot personu, kā arī tas aptver gadījumus, kad kāds no nodarījumiem, kas minēti 4. un 14. pantā, ir pilnīgi vai daļēji izdarīts tās teritorijā, neatkarīgi no tā, kur teroristu grupa ir bāzēta vai kur tā veic noziedzīgās darbības.

Gadījumi, kuros jānosaka jurisdikcija, ir minēti **19. panta 1. punkta a)–e) apakšpunktā**.

Attiecībā uz c) apakšpunktu par jurisdikciju gadījumos, kad likumpārkāpējs ir kāds no valstspiederīgajiem vai pastāvīgajiem iedzīvotājiem, šķiet, ka **Vācijas** tiesību aktos nav

¹⁷ Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Francija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Spānija, Ungārija un Vācija.

¹⁸ Čehija, Francija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Kipra, Luksemburga, Malta, Polija, Portugāle, Slovākija, Spānija un Vācija.

¹⁹ Austrija, Beļģija, Čehija, Francija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Malta, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Spānija, Ungārija un Vācija.

²⁰ Beļģija, Bulgārija, Čehija, Francija, Grieķija, Horvātija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Spānija, Ungārija un Vācija.

ietverts vispārīgs noteikums, kas nosaka pastāvīgās dzīvesvietas principu²¹, un šķiet, ka **Portugālē** nav vispārīga noteikuma, kas paredzētu valstspiederības principu²².

Šķiet, ka d) apakšpunktu par jurisdikciju gadījumos, kad nodarījums izdarīts tādas juridiskas personas labā, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalsts teritorijā, nav transponējusi **Francija, Nīderlande, Polija, Portugāle un Vācija**.

Attiecībā uz e) apakšpunktu par jurisdikciju gadījumos, kad nodarījums ir izdarīts pret attiecīgās dalībvalsts iestādēm vai iedzīvotājiem vai pret Savienības iestādi, struktūru, biroju vai aģentūru, kas atrodas minētajā dalībvalstī, šķiet, ka **Beļģijā, Bulgārijā, Rumānijā, Spānijā un Ungārijā** tiesību akti neietver pastāvīgos iedzīvotājus, kuri nav valstspiederīgie. **Vācijā**, šķiet, nav skaidri ietverti nedz pastāvīgie iedzīvotāji, nedz ES iestādes. **Polijā** valsts tiesību akti skaidri neietver Savienības iestādes, struktūras, birojus vai aģentūras. **Portugāles** tiesību akti, šķiet, attiecas tikai uz situācijām, kad “iestādes vai iedzīvotāji” atrodas Portugālē vai kad tur ir viņu pastāvīgā dzīvesvieta.

Septiņpadsmit dalībvalstis²³ ir izmantojušas (vai daļēji izmantojušas) iespēju, kas paredzēta 19. panta 1. punkta otrajā daļā un kas ļauj dalībvalstij paplašināt savu jurisdikciju, ja nodarījums izdarīts citas dalībvalsts teritorijā.

Sešas dalībvalstis (**Beļģija, Lietuva, Nīderlande, Somija, Spānija un Vācija**) ir izmantojušas **19. panta 2. punktā** paredzēto iespēju, kas ļauj dalībvalstij paplašināt jurisdikciju attiecībā uz terorisma apmācības sniegšanu, kura minēta 7. pantā, ja likumpārkāpējs sniedz apmācību tās valstspiederīgajiem vai pastāvīgajiem iedzīvotājiem, gadījumos, kad nav piemērojami jurisdikcijas noteikumi, kas paredzēti saskaņā ar direktīvas 19. panta 1. punktu.

Šķiet, ka **Itālija, Polija un Vācija** tiešā veidā netransponē direktīvas **19. panta 4. punktu**, kurā dalībvalstīm tiek prasīts noteikt savu jurisdikciju attiecībā uz 3.–12. pantā un 14. pantā minētajiem nodarījumiem gadījumos, kad tās atsakās nodot vai izdot personu. **Kiprā** noteikumi, ar kuriem transponē direktīvas 19. panta 4. punktu un **19. panta 5. punktu**, šķiet, nav piemērojami visiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas direktīva.

2.2.20. Izmeklēšanas līdzekļi un konfiskācija (20. pants)

Direktīvas **20. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt efektīvus izmeklēšanas līdzekļus, piemēram, tādus, kādus izmanto organizētās noziedzības vai citu smagu noziegumu lietās, lai izmeklētu terorismu vai veiktu kriminālvajāšanu par to. Tajā arī izvirzīta prasība dalībvalstīm nodrošināt, ka to kompetentās iestādes saskaņā ar Direktīvu 2014/42/ES²⁴ attiecīgā gadījumā iesaldē vai konfiscē līdzekļus, kas iegūti, un rīkus, kas izmantoti vai ko paredzēts izmantot, lai izdarītu vai palīdzētu izdarīt teroristu nodarījumus. Kopumā šā panta transponēšana ir apmierinoša.

²¹ Tas ļautu valstij īstenot kriminālo jurisdikciju pār pastāvīgajiem iedzīvotājiem.

²² Tas ļautu valstij īstenot kriminālo jurisdikciju pār valstspiederīgajiem.

²³ Beļģija, Čehija, Francija, Itālija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

²⁴ OV L 127, 29.4.2014., 39. lpp.

Attiecībā uz **20. panta 1. punktu Vācijā**, šķiet, nav pieejami efektīvi izmeklēšanas līdzekļi, piemēram, tādi, ko izmanto organizētās noziedzības vai citās smagu noziegumu lietās, lai izmeklētu visus nodarījumus, kā prasīts direktīvā. Piemēram, tie nav pieejami attiecībā uz teroristu nodarījumiem, kas saistīti ar teroristu mērķi uzbrukt personas fiziskajai neaizskaramībai (3. panta 1. punkta b) apakšpunkts). Šķiet, ka **Lietuvā** ne visi izmeklēšanas līdzekļi ir pieejami, lai izmeklētu ceļošanu terorisma nolūkā. **Polijas** gadījumā šķiet, ka nav iespējams izmantot sakaru pārtveršanu, lai izmeklētu visus teroristu nodarījumus vai ierosinātu kriminālvajāšanu par tiem.

Attiecībā uz **20. panta 2. punktu Čehijā, Igaunijā, Nīderlandē, Slovākijā un Zviedrijā** tiesību aktos nav noteikta obligāta prasība piemērot iesaldēšanas un konfiskācijas pasākumus saistībā ar nodarījumiem, uz kuriem attiecas šī direktīva. Parasti valstu noteikumi ļauj izmantot šos pasākumus, kā noteikts Direktīvā 2014/42/ES, taču noteikumos nav paredzēts stingri formulēts pienākums tos piemērot attiecībā uz teroristu nodarījumiem.

2.2.21. Pasākumi, ar kuriem vērsas pret publiskas provokācijas saturu tiešsaistē (21. pants)

Direktīvas **21. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt, ka nekavējoties tiek izņemts tāds to teritorijā mitināts tiešsaistes saturs, kas ir publiska provokācija izdarīt teroristu nodarījumu. Ja satura izņemšana nav īstenojama, dalībvalstis var veikt pasākumus, lai bloķētu piekļuvi šādam saturam. Šie pasākumi jānosaka, ievērojot pārredzamas procedūras, un ar tiem jānodrošina pienācīgi drošības pasākumi (tostarp pārsūdzības iespēja), lai nodrošinātu, ka minētie pasākumi aprobežojas ar to, kas ir vajadzīgs un samērīgs, un ka lietotāji ir informēti par minēto pasākumu iemeslu. Kopumā šā panta transponēšana dalībvalstīs ir nevienmērīga. Komisija 2018. gada septembrī ierosināja īpašu regulu par teroristu satura izplatīšanas tiešsaistē novēršanu, paredzot konkrētus pienākumus mitināšanas pakalpojumu sniedzējiem. Pašlaik minēto priekšlikumu apspriež līdztiesīgie likumdevēji.

Grieķija nav transponējusi šo pantu. Tās tiesību akti paredz tikai digitālo datu konfiskāciju saistībā ar kriminālizmeklēšanu, bet ne tiešsaistes satura izņemšanu vai bloķēšanu. Šķiet, ka divas dalībvalstis (**Bulgārija** un **Polija**) nav transponējušas direktīvas **21. panta 1. punkta pirmo teikumu** par tiešsaistes satura izņemšanu, jo to tiesību akti paredz tikai satura bloķēšanu. **Horvātija** un **Latvija** paredz pasākumus, kuru rezultātā saturs var tikt izņemts, taču šķiet, ka šajā jomā nav noteikts skaidrs pienākums. **Čehijā** tiesību akts ļauj valsts iestādēm pieprasīt tiešsaistes satura izņemšanu, taču neparedz atbilstošu procedūru.

Direktīvas **21. panta 1. punkta otro teikumu**, kas *mudina* dalībvalstis panākt ārpus to teritorijas mitināta satura izņemšanu, ir transponējušas 16 dalībvalstis²⁵. To skaitā ir divas dalībvalstis (**Bulgārija** un **Polija**), kuras paredz tikai tiešsaistes satura bloķēšanu un tādējādi — ne izņemšanu. **Slovēnijas** gadījumā transponēšanas pasākums attiecas uz pakalpojumu sniedzējiem, kuru juridiskā adrese ir citās dalībvalstīs, bet ne trešās valstīs.

²⁵ Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Kipra, Latvija, Lietuva, Nīderlande, Polija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Spānija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

Astoņpadsmit dalībvalstis²⁶ ir transponējušas **21. panta 2. punktā** paredzēto iespēju attiecībā uz piekļuves saturam bloķēšanu, ja tā izņemšana izcelsmes vietā nav īstenojama.

Attiecībā uz **21. panta 3. punktu** **Beļģijā, Luksemburgā, Polijā, Slovēnijā un Somijā** tiesību aktos, šķiet, nav prasīts informēt lietotājus par satura izņemšanas iemeslu.

2.2.22. Lēmuma 2005/671/TI grozījumi (22. pants)

Ar direktīvas **22. pantu** groza 1. un 2. pantu Padomes Pamatlēmumā 2005/671/TI, uzdodot dalībvalstīm nodrošināt, ka vajadzīgā informācija, ko to kompetentās iestādes savākušas kriminālprocesa gaitā saistībā ar teroristu nodarījumiem, uz kuriem attiecas šī direktīva, pēc iespējas drīzāk tiek darīta pieejama citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kuras šo informāciju varētu izmantot teroristu nodarījumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai vai kriminālvajāšanai par teroristu nodarījumiem. Dalībvalstīm arī jānodrošina, ka to kompetentās iestādes laikus veic pasākumus, kad ir saņēmušas informāciju no citām dalībvalstīm.

Šķiet, ka **Beļģija, Grieķija, Itālija, Luksemburga, Malta, Slovēnija, Somija, Spānija un Zviedrija** nav tieši transponējušas 22. pantu. Ja šā noteikuma transponēšana valsts tiesību aktos²⁷ ir skaidri nodrošināta, tā ne vienmēr ietver visus noteikuma elementus. Piemēram, šķiet, ka **Čehijas** tiesību akti nosaka tikai informācijas pārsūtīšanu pēc pašiniciatīvas, turpretī pārsūtīšana pēc pieprasījuma nav paredzēta. Šķiet, ka **Latvijas, Lietuvas un Portugāles** tiesību akti neietver informācijas apmaiņu pēc pašiniciatīvas. **Čehijas, Horvātijas, Igaunijas un Ungārijas** tiesību akti, šķiet, neparedz pienākumu dalīties ar informāciju, tikai šādu iespēju. Visbeidzot, **Lietuvas, Nīderlandes un Portugāles** tiesību aktos, šķiet, nav skaidras prasības rīkoties laikus, kad ir saņemtas informācija no citas dalībvalsts.

2.2.23. Pamattiesības un pamatbrīvības (23. pants)

Direktīvas **23. panta 1. punktā** ir uzsvērts, ka šī direktīva neietekmē pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kas noteikti LES 6. pantā.

Direktīvas **23. panta 2. punkts** atļauj dalībvalstīm noteikt nosacījumus, kurus prasa pamatprincipi attiecībā uz preses un citu plašsaziņas līdzekļu brīvību un kuri ir saskaņā ar tiem, un kuri reglamentē preses un citu plašsaziņas līdzekļu tiesības un pienākumus un procesuālās garantijas, ja šādi noteikumi attiecas uz atbildības noteikšanu vai ierobežošanu.

Itālija un Zviedrija ir izmantojušas iespēju, kas paredzēta direktīvas 23. panta 2. punktā. **Itālijas** Kriminālkodekss paredz īpašus aizsardzības pasākumus, kas saistīti ar preses un citu plašsaziņas līdzekļu tiesībām ziņot un tiesībām uz informāciju. **Zviedrijā** plašsaziņas līdzekļiem, uz kuriem attiecas konstitucionālie noteikumi, piemēram, drukātajai presei un televīzijai, piemēro īpašus procesuālos noteikumus, kuru mērķis ir nodrošināt īpašu aizsardzību, kā atļauts 23. panta 2. punktā.

²⁶ Beļģija, Bulgārija, Čehija, Francija, Itālija, Kipra, Lietuva, Malta, Nīderlande, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Ungārija un Vācija.

²⁷ Austrija, Beļģija, Čehija, Francija, Horvātijā, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Nīderlande, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Ungārija un Vācija.

2.2.24. Palīdzība un atbalsts terorismā cietušajiem (24. pants)

Direktīvas **24. pantā** ir ietverti dalībvalstu pienākumi attiecībā uz palīdzības un atbalsta sniegšanu terorismā cietušajiem.

Direktīvas **24. panta 1. punktā** noteikta prasība nodrošināt, ka šajā direktīvā paredzēto nodarījumu izmeklēšana un kriminālvajāšana nav atkarīga no ziņojuma vai apsūdzības. Šā punkta transponēšana ir apmierinoša.

Direktīvas **24. panta 2. punktā** noteikts, ka saskaņā ar Direktīvu 2012/29/ES²⁸ jānodrošina atbalsta dienesti terorismā cietušajiem un ka tiem jābūt pieejamiem cietušajiem tūlīt pēc teroristu uzbrukuma un tik ilgi, cik nepieciešams.

Lietuvā vispārēji cietušo atbalsta dienesti nav izveidoti, taču ir dienesti, kas nodrošina noteiktus pakalpojumus, piemēram, sniedz juridisko atbalstu. Šķiet, ka **Luksemburgas, Polijas un Slovēnijas** tiesību aktos nav norādīts, ka atbalsta dienestiem jāspēj pievērsties terorismā cietušo konkrētajām vajadzībām. Prasība, ka cietušo atbalsta dienestiem ir jābūt pieejamiem cietušajiem tūlīt pēc teroristu uzbrukuma un tik ilgi, cik nepieciešams, nav skaidri transponēta sešpadsmit dalībvalstu²⁹ tiesību aktos, lai gan daudzās no šīm dalībvalstīm tas tiek nodrošināts praksē.

Direktīvas **24. panta 3. punktā** ir noteikts, ka atbalsta dienestiem jāspēj apmierināt terorismā cietušo konkrētās vajadzības. Pakalpojumi ir konfidenciāli, bez maksas un viegli pieejami, un tie ietver: a) emocionālo un psiholoģisko atbalstu; b) padomu un informācijas sniegšanu; c) palīdzību saistībā ar prasībām pēc kompensācijas. Šķiet, ka prasību par to, ka šiem pakalpojumiem jābūt konfidenciāliem un bez maksas, nav skaidri transponējusi **Austrija, Bulgārija, Horvātija, Malta un Polija**.

Attiecībā uz pakalpojumu veidiem, kas jānodrošina cietušo atbalstam, šķiet, ka **Lietuva un Luksemburga** nav skaidri transponējušas **24. panta 3. punkta a) apakšpunktu** par emocionālo un psiholoģisko atbalstu. Direktīvas **24. panta 3. punkta b) apakšpunktu** par padomu un informācijas sniegšanu ir daļēji transponējusi **Čehija, Horvātija, Itālija, Lietuva un Slovēnija**. Šķiet, ka šīs dalībvalstis transponējot nav iekļāvušas padomu un informācijas sniegšanu par praktiskiem vai finanšu jautājumiem. **Rumānijā un Slovēnijā** valstu pasākumi nav pietiekami specifiski, lai varētu secināt, ka tiks sniegta faktiskā palīdzība attiecībā uz kompensāciju prasībām (**24. panta 3. punkta c) apakšpunkts**). Lai gan šie noteikumi nav precīzi transponēti, pašreizējā informācija, šķiet, norāda uz to, ka iepriekš minētie pakalpojumu veidi praksē ir pieejami vairākās no šīm dalībvalstīm.

Direktīvas **24. panta 4. punktā** ir uzsvērts, ka atbalsta dienestu aktivizēšanai valsts ārkārtas reaģēšanas infrastruktūrā ir jābūt izveidotiem noteiktiem mehānismiem vai protokoliem. Jānodrošina iespēja visaptveroši risināt cietušo un viņu ģimenes locekļu vajadzības tūlīt pēc teroristu uzbrukuma un tik ilgi, cik nepieciešams. Šķiet, ka ieviestie valstu pasākumi lielā mērā atbilst šajā direktīvā prasītajam atbalstam.

²⁸ OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp. Direktīvā 2012/29/ES ir noteikti noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālie standarti. Tie ietver terorismā cietušo tiesības, atbalstu un aizsardzību, jo dalībvalstīm īpaši jāņem vērā terorismā cietušo vajadzības. Direktīvā (ES) 2017/541 ir sīkāk noteiktas terorismā cietušo konkrētās vajadzības.

²⁹ Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Horvātija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija un Vācija.

Direktīvas **24. panta 5. punktā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt, ka tūlīt pēc teroristu uzbrukuma un tik ilgi, cik nepieciešams, terorismā cietušajiem tiek sniegta pienācīga medicīniska ārstēšana. Šķiet, ka šis pienākums ir ietverts dalībvalstu veselības aprūpes sistēmu noteikumos par vispārējās medicīniskās ārstēšanas nodrošināšanu.

Direktīvas **24. panta 6. punktā** ir paredzēts pienākums sniegt terorismā cietušajiem piekļuvi juridiskajai palīdzībai saskaņā ar Direktīvu 2012/29/ES³⁰, ja kriminālprocesā viņiem ir puses statuss, nodrošinot, ka noziedzīga nodarījuma smagums un apstākļi tiek pienācīgi atspoguļoti nosacījumos un procesuālajos noteikumos, saskaņā ar kuriem terorismā cietušajiem ir piekļuve juridiskajai palīdzībai saskaņā ar valstu tiesību aktiem. Šķiet, ka 24. panta 6. punkta pēdējo daļu nav transponējusi **Griekija, Latvija, Luksemburga, Malta, Polija, Portugāle un Spānija.**

2.2.25. Terorismā cietušo aizsardzība (25. pants)

Direktīvas **25. pantā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt, ka ir pieejami pasākumi terorismā cietušo un viņu ģimenes locekļu aizsardzībai saskaņā ar Direktīvu 2012/29/ES³¹. Lemjot par to, vai un kādā apmērā viņiem jāgūst labums no šiem pasākumiem, īpaša uzmanība jāpievērš iebaidīšanas un atriebības riskam un nepieciešamībai aizsargāt terorismā cietušo cieņu un fizisko neaizskaramību. Problēmas tika konstatētas attiecībā uz deviņām dalībvalstīm (**Beļģiju, Bulgāriju, Čehiju, Lietuvu, Maltu, Poliju, Rumāniju, Slovākiju un Slovēniju**). Lielākoties tās izriet no problēmām, kas saistītas ar Direktīvas 2012/29/ES³² transponēšanu. Aizsardzība netiek pilnā mērā nodrošināta terorismā cietušo ģimenes locekļiem. Šķiet, ka **Bulgārijā** nav ietverts iebaidīšanas un atriebības risks un nepieciešamība aizsargāt cietušo cieņu un fizisko neaizskaramību nopratināšanas un liecību sniegšanas laikā. Šķiet, ka **Polijā** transponēšanas noteikumā nav tieši pieminēts “iebaidīšanas un atriebības risks un nepieciešamība aizsargāt terorismā cietušo cieņu un fizisko neaizskaramību”, un šķiet, ka **Slovēnijas** tiesību akti neietver terorismā cietušo fiziskās neaizskaramības un cieņas aizsardzību. **Slovākijas** tiesību akti paredz pasākumus, lai nepieļautu saskari starp cietušajiem un likumpārkāpējiem, taču šie pasākumi attiecas tikai uz cietušajiem pirms galvenās tiesas sēdes, nevis visā kriminālprocesā.

2.2.26. Terorismā cietušo, kas ir citas dalībvalsts iedzīvotāji, tiesības (26. pants)

Direktīvas **26. panta 1. punkta pirmajā teikumā** dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt, ka terorismā cietušajiem, kuri ir tās dalībvalsts iedzīvotāji, kas nav dalībvalsts, kurā teroristu nodarījums tika izdarīts, ir piekļuve informācijai par viņu tiesībām, pieejamajiem atbalsta dienestiem un kompensācijas shēmām dalībvalstī, kurā tika izdarīts teroristu nodarījums. Lielākā daļa dalībvalstu, kas iekļautas šajā ziņojumā, nodrošina piekļuvi informācijai par cietušo tiesībām neatkarīgi no personas dzīvesvietas, un šķiet, ka visas dalībvalstis izpilda šo pienākumu.

³⁰ OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.

³¹ OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.

³² Skatīt arī Komisijas ziņojumu par to, kā tiek īstenota Direktīva 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus, COM(2020) 188 final, 11.5.2020.

Saskaņā ar direktīvas **26. panta 2. punktu** dalībvalstīm jānodrošina, ka visiem terorismā cietušajiem ir piekļuve palīdzības un atbalsta dienestiem, kas paredzēti 24. panta 3. punkta a) un b) apakšpunktā, viņu dzīvesvietas dalībvalsts teritorijā, pat ja teroristu nodarījums tika izdarīts citā dalībvalstī. Šķiet, ka **Bulgārijas** transponēšanas pasākums attiecas uz visiem nodarījumiem, kas izdarīti tās teritorijā, kā arī uz tiem, kas izdarīti ārpus tās teritorijas, tomēr tikai tad, ja cietušais ir Bulgārijas pilsonis. Tādējādi transponēšanas pasākums neattiecas uz cietušajiem, kuri pastāvīgi dzīvo Bulgārijā, bet nav Bulgārijas pilsoņi.

3. SECINĀJUMI

Šī direktīva ir visaptverošs juridisks instruments, ar kuru nosaka obligātos noteikumus attiecībā uz noziedzīgu nodarījumu un sankciju definīcijām teroristu un ar teroristiem saistītu nodarījumu jomā, kā arī terorismā cietušo aizsardzības, atbalsta un palīdzības pasākumus. Tās transponēšana ir būtiski stiprinājusi dalībvalstu krimināltiesību pieeju terorismam un tiesībām, kas piešķirtas terorismā cietušajiem. No 25 dalībvalstīm, kurām direktīva ir saistoša, 23 pieņēma jaunus tiesību aktus, lai nodrošinātu direktīvas transponēšanu.

Komisija atzīst dalībvalstu centienus veikt pasākumus, lai ievērotu direktīvu. Direktīvas transponēšanu ES dalībvalstīs kopumā var uzskatīt par apmierinošu. Tomēr ir vairāki aspekti, kas var raisīt bažas par direktīvas **3. pantā** uzskaitīto teroristu nodarījumu transponēšanu vairāku dalībvalstu tiesību aktos, un tas ietekmē arī vairāku citu direktīvas noteikumu transponēšanu. Pastāv arī bažas par to, ka 3. panta 1. punkta nodarījumi, kas izdarīti ar 3. panta 2. punkta mērķiem, netiek kvalificēti kā teroristu nodarījumi. Ir svarīgi, lai šie nodarījumi paši par sevi tiktu uzskatīti par teroristu nodarījumiem, lai, piemēram, teroristu nodarījumā varētu apsūdzēt likumpārkāpējus, kuri darbojas vienatnē. Turklāt ir svarīgi ieviest kopīgu teroristu nodarījumu klasifikāciju, lai varētu efektīvi izmantot tiesībaizsardzības iestāžu sadarbības instrumentus, piemēram, Padomes Lēmumu 2005/671/TI³³. Visbeidzot, teroristu nodarījumos cietušajiem ir svarīgi, lai viņi tiktu atzīti par tādiem.

Vēl bažas raisa nepilnīga vai nepareiza **9. panta** transponēšana attiecībā uz ceļošanu terorisma nolūkā, un tā var ietekmēt veidu, kādā tiek veikta izmeklēšana un kriminālvajāšana attiecībā uz personu, kas izdarījusi minēto nodarījumu, proti, dažas darbības varētu palikt nesodītas. Tā var būt, piemēram, gadījumos, kad valstu tiesību aktos ir sašaurināta to personu definīcija, kuras ceļo, vai to teritoriju definīcija, uz kurām šīs personas ceļo. Līdzīgu iemeslu dēļ bažas raisa arī tas, ka ir nepilnīgi vai nepareizi transponēti **11. pants** par teroristu finansēšanu. Valstu tiesību akti ne vienmēr aptver visu 3.–10. pantā minēto nodarījumu finansēšanu, kā to prasa direktīva, tādējādi samazinot kriminālvajāšanas iespējas par noteiktām darbībām. Visbeidzot, ir arī nepilnības to īpašo noteikumu transponēšanā, kas attiecas uz **terorismā cietušajiem**, tāpēc var rasties situācija, ka terorismā cietušie nesaņem palīdzību vai atbalstu, kas ir pielāgots viņu konkrētajām vajadzībām.

Lai nodrošinātu direktīvas pilnīgu un pareizu transponēšanu valsts tiesību aktos, Komisija turpinās sniegt atbalstu dalībvalstīm apzināto trūkumu novēršanā. Tas ietver pārraudzību, lai nodrošinātu, ka valstu veiktie pasākumi atbilst attiecīgajiem direktīvas

³³ OV L 253, 29.9.2005.

noteikumiem. Nepieciešamības gadījumā Komisija izmantos savas Līgumos paredzētās izpildes pilnvaras, īstenojot pārkāpuma procedūras.

Komisija 2021. gada septembrī izvērtēs direktīvu plašāk, iesniedzot Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtēta direktīvas pievienotā vērtība attiecībā uz terorisma apkarošanu, kā to prasa 29. panta 2. punkts. Ziņojumā tiks aplūkota arī šīs direktīvas ietekme uz pamattiesībām un pamatbrīvībām, tostarp uz diskriminācijas aizliegumu, tiesiskumu un to, kāda līmeņa aizsardzība un palīdzība tiek nodrošināta terorismā cietušajiem.